

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om exportgaranti

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om exportgaranti skall ändras så att gränsen för den totala ansvarigheten för de exportgarantier som Statsgaranticentralen beviljar höjs från 45 miljarder mark till 47 miljarder mark och att gränsen för maximiansvarigheten för de exportgarantier som avses i lagen och som anknyter till specialrisktagningen höjs från 2 miljarder mark till 4 miljarder mark. Avsikten är att den förhöjda fullmakt som anknyter till specialrisktagningen skall inriktas på OSS-området. Dessutom föreslås det att den begränsning av maximifullmakten på 1 miljard mark som gäller investeringsgarantier skall slopas i lagen och att investeringsgarantier skall kunna beviljas inom ramen för de sammanlagda fullmakterna i lagen om exportgaranti när en investeringsgaranti lämpar sig för att täcka en förlustrisk som sammanhänger med ett projekt. Det föreslås att

lagen också skall ändras så att exportgarantier skall kunna ges som motgaranti direkt till en utländsk köpare eller finansiär vid sidan av till en kreditgivare och exportör.

Vidare föreslås det att lagen skall ändras så att en exportgaranti skall kunna beviljas också då en bank bekräftar en s.k. tyst remburs eller på något annat sätt täcker en förbindelse som en utländsk bank för beställarens räkning ger exportören. Samtidigt föreslås det att bestämmelserna om vad exportgarantierna täcker och om deras rättsliga form skall ändras så att exportgaranti kan beviljas för att helt eller delvis täcka finansieringsrisker som sammanhänger med ett projekt och att en exportgaranti också skall kunna ges i form av en proprieborgen eller någon annan ansvarsförbindelse.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Beviljandet av motgaranti åt en beställare

2 § 1 mom. 4 punkten. Motgaranti används som säkerhet i situationer där exportören på grund av ett leveransavtal eller en annan förbindelse har förbundit sig att ordna en säkerhet för beställaren, som exempel kan nämnas en säkerhet för leverans- eller garantitiden. Motgaranti kan i dagens läge beviljas en kreditgivare som motsäkerhet för exportörens räkning eller en exportör för att

tas i bruk ifall säkerheten visar sig ogrundad eller ifall en politisk händelse ger anledning till detta.

Gällande exportcreditlag (479/1962) tillåter inte att en motgaranti beviljas direkt till beställaren. Till följd av detta blir exportören tvungen att betala både en garantiavgift till Statsgaranticentralen, nedan garanticentralen och provision till banken, fastän beställaren vore beredd att godkänna en direkt säkerhet från garanticentralen.

Av ovan anförda skäl föreslås det att lagrummet skall ändras så att garanticentralen vid behov skall kunna ge en motgaranti också direkt till beställaren. I praktiken har det

uppkommit ett behov att bevilja motgarantier direkt till beställaren i internationella finansieringspaket för exporten samt i projekt som finansieras av Europeiska unionens kommission, i vilka små och medelstora företag erbjuder tekniska eller andra konsulteringstjänster.

1.2. Förbindelser av en utländsk bank

2 § 1 mom. 4 a punkten. En rembursgaranti kan beviljas en bank som bekräftar en remburs på begäran av en utländsk bank, den s.k. öppnande banken. Rembursen är en förbindelse, som den öppnande banken ger för en utländsk beställares räkning och som riktas till exportören, om att den öppnande banken betalar köpesumman mot de handlingar som exportören företer. När banken bekräftar en remburs förbinder den sig att till exportören erlagga betalning och bära förlustrisken, d.v.s. att garantera att den utländska öppnande banken är solvent. Oftast sker ovan nämnda arrangemang i enlighet med handelskamrarnas internationella rembursregler.

I enlighet med de internationella rembursreglerna kan en remburs bekräftas endast när den öppnande banken begär detta. Banken kan emellertid gå med på att täcka en risk som förorsakas av en utländsk bank genom att garantera bankens solvens för exportören. Denna s.k. tysta bekräftelse erkänns inte i de internationella rembursreglerna. Inom ramen för bestämmelserna i gällande lag om exportgaranti kan en rembursgaranti beviljas endast på en bekräftad remburs. Ur exportörernas synvinkel är det dock problematiskt att rembursgarantin inte kan användas fastän banken är beredd att täcka risken i fråga om en utländsk banks solvens förutsatt att den kan dela denna risk med garanticentralen.

Garanticentralen har fått förfrågningar om exportgarantier i en situation där en utländsk bank garanterar en exportör eller dennes bank att beställaren är solvent genom att ge en ansvarsförbindelse till banken, såsom t.ex. en bankgaranti, som inte berörs av de internationella rembursreglerna. Eftersom en dylik ansvarsförbindelse inte kan anses som en remburs, kan rembursgaranti inte beviljas enligt bestämmelserna i gällande lag. För banken och exportören är skyddsbehovet dock av motsvarande slag som när det är frågan om en remburs.

Det föreslås i propositionen att garanticen-

tralens verksamhetsbetingelser skall breddas så att exportgaranti kan beviljas banken också när den täcker en annan ansvarsförbindelse än en remburs som för beställarens räkning har getts exportören eller när banken utför täckningen till exportören på ett annat sätt än genom att bekräfta en remburs i enlighet med de internationella rembursreglerna.

1.3. Exportgarantins täckningsgrad och juridiska form

3 § 1 mom. Det föreslås att 3 § 1 mom., som gäller exportgarantiernas täckningsgrad och juridiska form, skall ändras för det första så att exportgaranti kan täcka hela den förlustrisk som uppkommer i samband med exporten. För det andra föreslås det att momentet skall ändras så att vid sidan av en exportgaranti av försäkringstyp också andra förbindelseformer, såsom proprieborgen eller fyllnadsborgen, kan användas.

Till följd av utvecklingen på finansmarknaden finns det behov att använda exportgarantier flexiblare än tidigare bl.a. i fråga om vad garantin täcker, dess juridiska art och de säkerhetspaket som garantin förutsätter. Ett behov att utveckla garantierna har förekommit i samband med både de garantier som beviljas sm-företag och de som beviljas storkunder. Det har t.ex. förekommit ett behov att använda garantiprodukter som till sin juridiska form inte kan klassificeras som sedvanliga exportgarantier. Garanticentralen är också allt oftare verksam i samprojekt med internationella finansiärer. Härvid är det ofta frågan om betydande projekt som innehåller komplicerade säkerhets- och finansieringsarrangemang. Deltagande i dessa projekt förutsätter i allmänhet att produkterna omformas så att de motsvarar och tillfredsställer de behov som övriga finansiärer och deltagare i projektet har.

Exportgarantier beviljas som säkerhet utöver för de garantier som skall ges exportörerna också för de krediter och den borgen som inhemska och utländska banker och andra finansinstitut har gett. Både från bankernas och exportörernas sida har det framställts önskemål om att exportgarantier skall kunna beviljas utöver som den garantiform av försäkringstyp som traditionellt har använts också som proprieborgen eller som någon annan ansvarsförbindelse. Med ansvarsförbindelse avses en förbindelse som

garanticentralen har gett och som täcker den förlustrisk som sammanhänger med export eller med en investering som riktar sig till utlandet. Förbindelsen skall kunna ha varierande juridisk form och innehåll beroende bl.a. på finansmarknaden, mållandet, ett enskilt exportprojekt eller de krav som riskhanteringen ställer. Ansvarsförbindelsen skall kunna vara t.ex. en s.k. on demandgaranti som skall betalas villkorslöst. Ur bankens synvinkel är exportgarantins juridiska form och villkor av central betydelse när banken överväger bruket av exportgaranti och dess värde som säkerhet.

Med stöd av 2 § 1 mom. 4 punkten lagen om exportgaranti har garanticentralen kunnat bevilja exportgarantier som motsäkerhet till en bank eller en annan säkerhetsgivare när ifrågasvarande givare av säkerhet ställer säkerhet hos en utländsk beställare för en finsk exportörs räkning. Det föreslås i propositionen (punkt 1.1) att lagrummet i fråga skall ändras så att garanticentralen kan bevilja en säkerhet direkt till beställaren. De säkerheter som avses i lagrummet ges oftast som proprieborgen eller som on demandgarantier som betalas villkorslöst. Utgående från en ansvarsförbindelse som skall betalas villkorslöst kan mottagaren av förbindelsen hos den som har gett förbindelsen anföra krav på att den skall betalas, utan att motivera skälet till sitt krav. I vissa länder i Mellersta Östern är det nästan regel att ansvarsförbindelser av detta slag används. Bruket av dem har blivit mera allmänt under de senaste åren också på andra marknadsområden för den finska exporten. Enligt de finska bankernas erfarenheter är t.o.m. hälften av de bankgarantier som har beviljats för vissa EU-länder och som har getts för exportörernas räkning sådana som har getts villkorslöst. Utgående från denna utveckling bör också garanticentralen ha flexiblare möjligheter än tidigare att använda ansvarsförbindelser med olika innehåll när den beviljar exportgarantier.

Syftet med lagändringen är att göra möjligheterna att använda exportgarantier mångsidigare och därmed att få exportgarantierna att motsvara behoven på den föränderliga finansmarknaden. Samma ändring främjar också garanticentralens förmåga att agera både på den inhemska och den utländska finanssektorn och att anpassa sig till harmoniseringen av den medellånga och långa betalningstiden för garantiverksamheten som

blir följden när det direktiv som avses i punkt fyra nedan träder i kraft.

1.4. Den maximala ansvarsgränsen för specialrisktagning

3 § 2 mom. Garanticentralen, är i sin exportgarantiverksamhet bunden av det s.k. konsensusavtalet om exportkrediter inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och av Europeiska unionens (EU) reglering. Garanticentralen följer också de rekommendationer och anvisningar som har utarbetats inom exportgarantianstaltarnas samarbetsorgan Bern-Unionen. I dessa rättsakter, avtal och anvisningar finns en synnerligen detaljerad reglering av de maximala lånetiderna, de räntor som skall följas och återbetalningsprogrammets uppbyggnad bl.a. i fråga om de olika exportprodukterna.

Med stöd av 2 a § 2 mom. lagen kan statsrådet av särskilda skäl ge garanticentralen fullmakt att bevilja exportgarantier också när den risk som sammanhänger med exporten, finansieringen av den eller med mållandet för exporten är så stor att exportgaranti inte kan beviljas inom ramen för garanticentralens normala riskbedömning eller när exportgaranti beviljas på villkor som avviker från det sedvanliga med tanke på riskbedömningen. Grund för specialrisktagningen är främst målen i fråga om utrikes-, handels- och utvecklingssamarbetspolitiken samt främjandet av exporten. Ett handelspolitiskt mål är att erbjuda finska företag lika möjligheter att täcka risker med exportgarantier som garantianstalterna i andra länder erbjuder företag som är verksamma i deras länder. Bruket av en fullmakt för specialrisktagning kan också motiveras med behovet att överskrida den möjlighet till maximal risktagning per land som baserar sig på en bedömning av den risk som sammanhänger med landet i fråga, med att risktagningen blir för stor i relation till garanticentralens ansvar eller med ett behov att avvika från de normala grunderna för risktagningens politik t.ex. i fråga om kredittider, garantiavgifter, garantitäckning och säkerhetspraxis. När garantier beviljas följs dock alltid de internationella avtalen och EU:s normering.

Enligt motiveringarna till lagen fastställer statsrådet på föredragning av handels- och industriministeriet och utgående från ett förslag från garanticentralens direktion de län-

der där risken är ansevärd men i fråga om vilka det finns sådana särskilda skäl som avses i lagen att använda fullmakten enligt 2 a § 2 mom. Innan framställningen görs till statsrådet bör handels- och industriministeriet begära utlåtanden om förslaget av utrikesministeriet och finansministeriet.

Med tanke på statens ansvar är den risktagning som grundar sig på fullmakten för specialrisktagning av samma slag som när det är fråga om exportgarantier som har beviljats utgående från normal risktagningsspolitik. Staten svarar i sista hand för de förluster som blir följden, om en stat, ett företag eller en sammanslutning som är kredittagare eller deras garant inte klarar av att återbetala krediten.

I fråga om de säkerheter som garanticentralen förutsätter är målet också vid specialrisktagningen att följa den säkerhetspolitik som vid varje tillfälle skall iaktas av garanticentralen. Utgångspunkten för garanticentralens deltagande i kreditarrangemang är ofta att den risk som sammanhänger med återbetalningen av en kredit kan minskas eller hanteras med säkerheter, säkerhetsarrangemang eller avtalsvillkor som gäller finansieringsarrangemanget. Exportgarantier kan också ofta beviljas utan säkerheter. I projektrisktagningen är det typiskt att finansierarna strävar efter att använda sig av alla ovan nämnda alternativ för att minska och hantera riskerna. Borgen av regeringen i köparens land, borgen av köparens bank, förbehållande av äganderätten, inteckningar eller andra säkerheter när sådana står till buds kan utgöra säkerheter. Garanticentralen kan också förutsätta att exportörerna och finansierarna av kapitalvaror förbinder sig att dela på risken. En grund för att använda riskdelning föreligger t.ex. då det bedöms att exportören eller finansieraren har bättre förutsättningar än garanten att påverka köparens eller kredittagarens villighet att betala.

Av den nuvarande fullmakten på 2 000 miljoner mark i 2 a § 2 mom. är 1 350 miljoner mark, i enlighet med de fullmakter som statsrådet har gett, bundna vid garantier som skall beviljas Ryssland och övriga OSS-länder, 250 miljoner mark vid garantier till länderna i Baltikum och 350 miljoner mark till Vietnam. Alla länder i fråga om vilka en specialfullmakt för risktagning har beviljats är viktiga marknadsländer för finska exportföretag, till vilka exportmöjligheterna småningom håller på att öka. För den finska

exporten är det viktigt att försöka erövra marknaden redan i ett tidigt skede, eftersom kommande exportaffärer i allmänhet grundar sig på etablerade kund- och affärsrelationer.

Garanticentralen har med stöd av lagrummet gett Ryssland, Vietnam samt länderna i Baltikum erbjudanden om exportgarantier. Dessutom har garanticentralen talrika garantiansökningar som gäller andra OSS-länder under behandling. De praktiska erfarenheterna har visat att efterfrågan på exportgarantier gäller olika typer av projekt i olika länder. I OSS-länderna som håller på att modernisera sin industri och som geografiskt ligger nära Finland finns det efterfrågan på leveranser av maskiner och anordningar, i länder längre bort genomförs medelstora infrastrukturprojekt som t.ex. elektrifierings- och dricksvattenprojekt. Inom ramen för lagrummet garanterar garanticentralen i Ryssland också köpar- och bankrisker med kort betalningstid.

För att en jämlik konkurrensställning skall kunna tryggas för våra företag som idkar export förutsätts medverkan av staten i den risktagning som sammanhänger med exporten på åtminstone den nivå som föreslås i denna proposition. De enskilda exportaffärer och marknadspositioner som fullmakten för specialrisktagning har bidragit till bedöms ha positiva effekter på hur de finska företagens konkurrenskraft utvecklar sig och därmed också på deras förmåga att upprätthålla och skapa arbetsplatser.

Enligt den praxis som skall följas vid garanticentralen bör de projekt som skall kunna garanteras inom ramen för 2 a § ha en hög grad av inhemskt ursprung, ca 70—80 procent av värdet av exportaffären.

Den finska exportindustrins starkaste verksamhetsområden finns på sådana sektorer där de enskilda projekten normalt är synnerligen stora, som exempel kan nämnas träförädlings-, telesystem-, kraftverks- och gruvprojekt. Den nuvarande gränsen för maximumansvaret på 2 000 miljoner mark är synnerligen låg jämfört med de projekt som är aktuella för exportföretagen. Förhandlingarna om finansiering av stora projekt framskrider långsamt, men för att garantera finansieringen enbart av exportprojekten i Ryssland under den närmaste tiden uppskattas det att det behövs en specialgarantifullmakt på 3 000—4 000 miljoner mark, ifall den ryska ekonomiska reformen och de planer som företagen där har framskridit gynnsamt.

Mellan Finland och Ryssland har förhandlingar förts om ett betydande ramkreditarrangemang med borgen från ryska statens sida. Detta arrangemang har beaktats när den ovan nämnda uppskattningen utarbetades. För att gränsen för fullmakten för specialrisktagning inte skall utgöra ett hinder för den för Finland viktiga exporthandeln föreslås det att maximifullmakten (3 § 2 mom.) skall höjas från 2 000 miljoner mark till 4 000 miljoner mark.

Avsikten är att denna fullmakt, i enlighet med statsrådets beslut, skall inriktas på OSS-området. Det är även i fortsättningen motiverat att använda fullmakter enligt 2 a § 2 mom. t.ex. i samband med köparrisker som sammanhänger med företagen, stora och långfristiga bank- och projektrisker som sammanhänger med investeringsprojekt, när suveräna risker med garanti av målstaten övervägs och det samma gäller i samband med garantier för kreditrisker med kort betalningstid till följd av de osäkerheter som sammanhänger med bedömningen av en normal kommersiell risk som är förknippad med köparen.

1.5. Höjningen av maximibeloppet för den totala garantiansvarigheten i lagen om exportgaranti

3 § 2 mom. I 3 § lagen om exportgaranti bestäms att maximibeloppet av statens totala garantiansvar för garantier som beviljas med stöd av lagen om exportgaranti är 45 000 miljoner mark. När detta totala garantiansvar beräknas skall för andra garantier än sådana som getts med tanke på en förlustrisk till följd av stigande tillverkningskostnader beaktas den garantiansvarighet som de exportgarantier som trätt i kraft medför i fråga om det garanterade kapitalet i sin helhet, och av den garantiansvarighet som bindande garantianbud medför i fråga om det garanterade kapitalet till hälften. I fråga om de garantier som beviljats med tanke på en förlustrisk till följd av stigande tillverkningskostnader, dvs. de s.k. K-garantierna, beaktas vid beräkningen av garantiansvarigheten den uppskattade totalansvarigheten för gällande garantier, vilka förorsakas av en förutsägbar stegring i den inhemska kostnadsnivån. För närvarande gäller inga K-garantier. Vid beräkningen av ansvarigheten används den kurs som Finlands Bank har meddelat för den dag då garantin beviljas.

Efterfrågan på garantier har ökat betydligt under de senaste åren. För det första har den ökande andelen projektfinansiering av industriella investeringar och infrastrukturinvesteringar i utvecklingsländer med ekonomisk utveckling bidragit till detta. Som begrepp har projektfinansieringen inte etablerat sig och någon allmänt godkänd definition på detta begrepp finns inte. Den finansiering som skall beviljas som projektfinansiering för ett projekt grundar sig huvudsakligen på att en rörelsehelhet eller ett företag som skall grundas, vilka utgör resultatet av ett projekt, bedöms kunna täcka sina finansierings-, valuta- och kapitalkostnader med avkastningen från rörelsen. Internationella banker har genom projektfinansieringskonstruktionen deltagit särskilt i kraftverks-, telenäts- och gruvprojekt. I allmänhet har de olika staternas garantianstalter delat på de politiska risker som är förknippade med projektens förläggningens länder och valutaanvändning i relation till exportleveranserna. För det andra har man på projektfinansieringsbasis börjat kreditfinansiera moderniseringen av Rysslands industri och infrastruktur. Hittills har de internationella finansörerna och vissa stora länder kreditfinansierat betydande projektfinansieringsbaserade projekt i Ryssland men det kan bedömas att enskilda finansörer betydligt kommer att bredda antalet projekt som realiseras med projektfinansieringskonstruktionen i Ryssland. Då blir det frågan om bl.a. bruket av vanliga köparkreditgarantier i ryska storbolag som förtjänar valuta eller i investeringar i tidigare statliga inrättningar. Också bruket av investeringsgarantier som täcker enbart den politiska risken bedöms bli allmännare när den ryska finansmarknaden utvecklas och lagstiftningen ändras så att den lämpar sig för marknadsekonomin.

Både projektfinansieringen och efterfrågan på garantier i den ryska handeln innebär att de enskilda projekt som är föremål för garantier är stora. Till följd av detta är det motiverat att också maximibeloppet för den totala garantiansvarigheten höjs. Eftersom det föreslås att maximigränsen för fullmakten för specialrisktagning skall höjas till 4 000 miljoner mark, bör även den maximala ansvarsgräns som reglerar garanticentralens hela risktagning i motsvarande grad höjas med 2 000 miljoner mark för att garanticentralen skall ges tillräckliga möjligheter att bevilja exportgarantier utgående

från normal risktagning. Garantcentralens möjligheter att erbjuda exportgarantier till utvecklingsländer med ekonomisk utveckling och till OECD-länder bör inte minska när lagens fullmakter för specialrisktagning ökas.

För att garantcentralen inte skall bli tvungen att begränsa sin normala risktagning som anknyter till export och därmed fördröja den finska exportens positiva utveckling föreslås det att 3 § 2 mom. skall ändras så att den maximiansvarsgräns som reglerar den totala risktagningen vid garantcentralens exportgarantiverksamhet höjs från 45 000 miljoner mark till 47 000 miljoner mark.

1.6. Maximifullmakten för investeringsgarantier

3 § 2 mom. Sådana investeringsgarantier som avses i 2 b § har traditionellt använts för att täcka politiska risker som sammanhänger med en investering utomlands. Intresset för investeringsgarantier har ökat avsevärt under de senaste åren. Grunden till detta har bl.a. varit en betydande strukturomvandling på den internationella finansmarknaden som har gällt finansieringen till utvecklingsländerna, breddandet av investeringsgarantierna så att de täcker också politiska risker för banklån samt de finansieringsformer som har utvecklats på finansmarknaden och som lämpar sig för nya investeringsgarantier. Investeringsgarantin torde allt oftare komma att ersätta den traditionella exportgarantin som en skyddsmetod för politiska risker i samband med finansieringsarrangemangen för ett utländskt projekt.

I gällande lag är maximibeloppet för bevilningsfullmakten för investeringsgarantier 1 000 miljoner mark. Utgående från preliminära förfrågningar hos garantcentralen överstiger totalbeloppet av de projekt för vilka investeringsgaranti lämpar sig redan nu betydligt maximifullmakten för investeringsgarantier enligt gällande lag. Av ovan anförda skäl föreslås det att den särskilda begränsningen av bevilningsfullmakten för investeringsgarantier skall slopas i lagen och att investeringsgarantier skall kunna beviljas inom ramen för den totala fullmakten i lagen om exportgaranti när investeringsgarantin lämpar sig bättre än andra garantialternativ som skydd mot de politiska riskerna i ett projekt.

2. Propositionens verkningar

Det bedöms att de föreslagna ändringarna inte kommer att ha några betydande organisatoriska verkningar på Statsgarantcentralens verksamhet.

Den 1 september 1997 var exportgaranti-ansbud i kraft till ett värde av ca 10,3 miljarder mark och under motsvarande tidpunkt garantier till ett värde av ca 18,9 miljarder mark.

Det är omöjligt att på förhand uppskatta beloppet av de garantiförluster som garantcentralen eventuellt förorsakas av den föreslagna höjningen av garantifullmakten. Garantcentralen skall i sin verksamhet eftersträva att den skall bära sig. Åren 1992—1997 har garantcentralen, räknat fram till den 1 september 1997, betalat ca 7,5 miljarder mark i exportgarantiersättningar samt i återkrävda medel fått ca 3,6 miljarder mark och i inkomster från betalda garantier 806 miljoner mark.

Med de garantier som skall beviljas med stöd av 2 a § 2 mom. sammanhänger exceptionellt stora risker. Garantierna skall beviljas med stöd av den fullmakt som statsrådet har gett i situationer där slutresultatet av garantcentralens riskbedömning inte ensamt talar för tilläggsrisktagning i mållandet i fråga. De enskilda exportaffärer och marknadspositioner som fullmakten har bidragit till bedöms dock ha positiva effekter på hur de finska företagens konkurrenskraft utvecklas och därmed också på deras förmåga att upprätthålla och skapa arbetsplatser.

De garantier som skall beviljas med stöd av specialfullmakten ökar till en början inkomsterna av garantiavgifter, eftersom antalet beviljade garantier torde öka. I motsvarande grad försöker man ställa garantiavgifterna på en högre nivå än normalt dock med beaktande av det internationella konkurrensläget i mållandets exportaffärer och de faktorer som vid varje tillfälle inverkar på pris-sättningen av enskilda garantier. Det att för-lustrisken eventuellt kan komma att förverkligas ökar naturligtvis för sin del ersättnings-utgifterna.

Garantcentralen följer, åtskilt från övriga exportgarantier, upp de garantiavgifter, garantiersättningar och ansvar som erhålls i och med de garantier som har beviljats med stöd av 2 a § 2 mom. Ifrågavarande exportgarantiansvar gällde den 1 september 1997 till ett värde av 572 miljoner mark, inklusive

garantianbuden. Hittills har inga ersättningar betalats utgående från garantierna.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen grundar sig på en framställning av Statsgaranticentralen. Den har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet i samarbete med garanticentralen. I samband med beredningen av propositionen har handels- och industriministeriet begärt utlåtanden av utrikesministeriet och finansministeriet. Utrikesministeriet stöder i sitt utlåtande propositionen. De anmärkningar som framförs i finansministeriets utlåtande har i mån av möjlighet beaktats när propositionen har beretts.

4. Andra omständigheter som har inverkat på propositionens innehåll

Lagen om exportgaranti har i tiden anmälts som ett existerande stödprogram till Europeiska frihandelsförbundets (EFTA) övervakningsmyndighet ESA (Efta Surveillance Authority). Sedan Finland blivit med

lem i EU har övervakningen av statliga stöd överförs till EU:s kommission. Eftersom avsikten med denna proposition inte är att ändra lagens materiella bestämmelser, är det inte nödvändigt att anmäla lagändringen till kommissionen.

Europeiska gemenskapernas kommission har berett ett förslag till direktiv för harmonisering av garantiverksamhet med medellång och lång betalningstid (Förslag till rådets direktiv om harmonisering av reglerna om exportkreditförsäkring för rörelser på medellång och lång tid KOM(97)264). Behandlingen av förslaget har framskridit mycket långt. EU:s medlemsstater bedöms ha beredskap att godkänna förslaget, varvid direktivet kan träda i kraft under de närmaste åren, t.o.m. under år 1998. De ändringar av lagen om exportgaranti som föreslås i propositionen stämmer överens med linjerna i det föreslagna direktivet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om exportgaranti

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 september 1962 om exportgaranti (479/1962) 2 § 1 mom. 4 och 4 a-punkten samt 3 § 1 och 2 mom.

dess lagrum sådana de lyder 2 § 1 mom. 4 punkten i lag 112/1989, 2 § 1 mom. 4 a-punkten i lag 505/1989, 3 § 1 mom. i lag 22/1974 och 3 § 2 mom. i lag 1141/1993, som följer:

2 §

Statens exportgaranti för ersättande av förlust som möjligen uppstår i samband med export kan beviljas:

4) en bank eller någon annan kreditgivare såsom säkerhet eller den som garanterar kredit såsom motsäkerhet, då krediten har beviljats en exportör för finansiering av export eller marknadsföringsåtgärder som nämns i 3 punkten, eller en utländsk beställare eller någon annan gäldenär för köp av exportprodukter eller såsom säkerhet som avses i 8 punkten för beställaren eller såsom motsäkerhet för den som ställt sådan säkerhet som avses i nämnda punkt.

4a) en bank som bekräftar eller på något annat sätt täcker en remburs som har öppnats för en beställares räkning eller en annan ansvarsförbindelse som har ingåtts för en beställares räkning.

3 §

En exportgaranti kan helt eller delvis täcka en förlustrisk som uppkommer i samband med export. En exportgaranti kan ges som proprieborgen, fyllnadsborgen eller någon annan ansvarsförbindelse.

Den totala garantiansvarigheten för garantier som har beviljats med stöd av denna lag får uppgå till högst 47 000 miljoner mark. Ansvarigheten för de i 2 a § 2 mom. nämnda garantierna får dock uppgå till högst 4 000 miljoner mark.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 31 oktober 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

Lag

om ändring av lagen om exportgaranti

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 september 1962 om exportgaranti (479/1962) § 1 mom. 4 och 4 a-punkten samt 3 § 1 och 2 mom.

dessas lagrum sådana de lyder 2 § 1 mom. 4 punkten i lag 112/1989, 2 § 1 mom. 4 a-punkten i lag 505/1990, 3 § 1 mom. i lag 22/1974 och 3 § 2 mom. i lag 1141/1993, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Statens exportgaranti för ersättande av förlust som möjligen uppstår i samband med export kan beviljas:

4) en bank eller någon annan kreditgivare såsom säkerhet eller den som garanterar kredit såsom motsäkerhet, då krediten har beviljats en exportör för finansiering av export eller marknadsföringsåtgärder som nämns i 3 punkten, eller en utländsk beställare eller någon annan gäldenär för köp av exportprodukter eller såsom motsäkerhet för den som ställt säkerhet som avses i 8 punkten,

4a) en bank som bekräftar en remburs som har öppnats för en beställares räkning,

4) en bank eller någon annan kreditgivare såsom säkerhet eller den som garanterar kredit såsom motsäkerhet, då krediten har beviljats en exportör för finansiering av export eller marknadsföringsåtgärder som nämns i 3 punkten, eller en utländsk beställare eller någon annan gäldenär för köp av exportprodukter eller såsom *säkerhet* som avses i 8 punkten *för beställaren* eller såsom motsäkerhet för den som ställt *sådan* säkerhet, *som avses i nämnda punkt*,

4a) en bank som bekräftar *eller på något annat sätt täcker* en remburs som har öppnats för en beställares räkning *eller en annan ansvarsförbindelse som har ingåtts för en beställares räkning*.

3 §

Exportgaranti beviljas endast för en del av förlustrisken i samband med export. I 2 § 4 punkten av denna lag avsedd garanti kan dock ersätta kreditgivarens förlust i dess helhet.

Den totala garantiansvarigheten för garantier som har beviljats med stöd av denna lag får uppgå till högst 45 000 miljoner mark. Ansvarigheten för de i 2 a § 2 mom. nämnda garantierna får dock uppgå till högst

3 §

En exportgaranti kan helt eller delvis täcka en förlustrisk som uppkommer i samband med export. En exportgaranti kan ges som proprieborgen, fyllnadsborgen eller någon annan ansvarsförbindelse.

Den totala garantiansvarigheten för garantier som har beviljats med stöd av denna lag får uppgå till högst 47 000 miljoner mark. Ansvarigheten för de i 2 a § 2 mom. nämnda garantierna får dock uppgå till högst

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 000 miljoner mark och för de i 2 b §
nämnda garantierna till högst 1 000 miljoner
mark.

4 000 miljoner mark.

Denna lag träder i kraft den _____ 199 .